

..בישראל לא כדאי לעבוד עבודה 'צדנית'

על זה, מפני שאצלנו אסור לכתוב שהפועלים הם יותר פטריוטים מהעיתונאים, אשר מהללים את דו"ח בן-שחר. ריבנו קודם על השאגה, היכן מושג קט הרכוש של הכלכלה השחורה. הייתי רוצה לדעת מי מחזיק ברכוש הזה. בדו"ח שלך מציג טיירת תמונה, שלמעשה חיים בארץ — מבחינה כלכלית — שני עמים. כמה אנשים, למעשה, שיהיו כלכלה השחורה, איזה אחוז של האוכלוסייה, ואיפה ממוקם האחוז הזה מבחינה חברתית?

מבחינת האחוז, אני חושב שכשליש מתושבי ישראל שייכים לכלכלה השחורה. זה נשמע אולי הרבה, אבל מייד אנסה להוכיח זאת. אדם השייך לכלכלה השחורה, לפי הגדרתי, הוא אדם המשתכר מעל לצרכיו היומיומיים האלמנטריים, ואו שאינו משלם כלל מס־הכנסה — וכאלה יש כ־150 אלף עצמאיים — או משלם מס־הכנסה אפסי.

אם נזכור שבמדינת ישראל יש, למעשה, 400 אלף עצמאיים ו־800 אלף שכירים (נכון שהמספרים הרישמיים הם אחרים, אבל המספרים הרישמיים אינם נכונים, לצורך) 40 אלף העצמאיים האלה נחלקים באופן גס, כך: כ־50 אלף מהם מחושים בעור של שכירים, אלה הם רופאים שמרוויחים רישמית, בבית חולים, 4,000-3,000 ל"י בחודש, ואחריהם צהרונים ובערבי, בבית, עוד 30 אלף (בחודש, כמובן), אינני מדבר על כאלה שמרוויחים יותר, אלא על רופאים רגילים, אלה הם מתנדבים שמרוויחים לפני הצהרונים 4,000 באופן רישמי, ואחריהם צהרונים 10-20 אלף. יש עוד עוד מהסוג הזה, אפילו רוב פועלי היהלומים, שבאופן רישמי מרוויחים 800-1,500 ברוטו, אבל הנטו שלהם הוא בין 3,000 ל־5,000, הם כבר נמצאים על סף הכלכלה השחורה, רק על הסף ממש. מפני שהכנסתם נותנת להם קצת יותר מהקיום האלמנטרי המינימלי, והם משלמים סכומים אפסיים, כך שאפשר לראות אותם כאנשים אפורים.

נוסף לזאת יש כ־220 אלף עצמאיים בתיקי מס־ההכנסה, ונוסף להם יש עוד 120 אלף, שאין להם בכלל תיקים, אלה הם הרוכלים, למשל, שבדרך־כלל נחשבים כמקרי־סעד וחלק גדול מהם מקבל תמיכה־סעד. אלה הם אנשים שהכנסתם היא בין 6,000-12,000 לירות לחודש, לרובם אין בכלל תיק־מס, ולמי שיש לו תיק־מס, קובעים שם הכנסה של 300-400 לירות, אני מדבר על רוכלים רגילים, כי יש רוכלים גדולים יותר, שמגייסים ל־20 אלף לירות בחודש.

למשל, כל מיני מתוכים שחורים שקונים בגדים במיפעל, בכסף, בלי קבלות, ומוכרים אותם לסיטונאי או לקמעונאי בגדים, סיטונאי־מזון, כל אלה שעוסקים בתיוך, אנשים שעובדים בשוק הסיטונאי — לא שכירי רים, אלא אנשים שקונים ירקות מהסיטונאי ומוכרים לקמעונאי — אלה אין בכלל תיקים, יש כאלה בלי סוף, אפשר לומר כך: מדינת ישראל הצליחה לעשות דהי־ציוניזציה של היישוב היהודי בארץ־ישראל, כלומר — הפירמידה הגלונית ההפוכה של אספ איכרים, מעט פרי עליי־ציון, הרבה מתוכים והרבה מאוד אנשי־אוויר, שהציונות הסכה אותה ויצרה כאן בכל־זאת עם של אי־כרים ופועלים ובורגנות צרנית ומעט מאוד מתוכים — מדינת ישראל חזרה והפכה את הפירמידה על־פיה. כשיש לנו 400 אלף עצמאיים, שרובם המכריע הוא אנשי כלכלה שחורה, ויש לנו קצת שכירים ששייכים לכלכלה השחורה, אנחנו מגיעים בערך לשליש האוכלוסייה. הרוב המכריע של אנשי הכלכלה השחורה הוא, כמובן, העצמאיים, וגם בעלי־חברות, רוב חברות־הבניין, על־פי ניירותיהן, מרוויחות אפס. זהו, בערך, היקף גודל־לה של הכלכלה השחורה וזה, אגב, מתאים למושגים האמריקאיים של וסאל טוב.

ממשלת ישראל משתדלת בכסף האמריקאי את שלישי האוכלוסייה, ולכן יש לה תמיכה של שלישי האוכלוסייה באופן ישיר, ושני השלישים האחרים כל־כך לחוצים, שאינם יכולים לפתוח את פיהם באופן ציבורי.

ברוך שאירו רצתה הממשנה דחפס את הכלכלה השחורה הקיימת כמימדים כאזה, היא היתה יכולה לחסל חלק גדול מהם די בנקד. אפשרי לאתר, כזא קושי רב, את כל הדירות בארץ השייכות זאנשים שאין להם תיקים כמס־הכנסה, או שיש פער בתיי־סכיר

הבחירות של 51, כשהיה ריב קשה בין מסא"י והציונים הכלליים, מסא"י פירסמה או כרוזי־בחירות ואמרה: הציונים־הכלליים מדברים על יכולת להביא כסף? הנה, בן־גוריון נסע, ובנסיעה אחת הביא 150 מיליון דולר! הם, למעשה, אמרו: בן־גוריון הוא מלך השנווררים, ולא הציונים־הכלליים! ובכן, זה כמובן מוליד מישטר בעל אופי אנטי־ציוני, ובמישטר אנטי־ציוני, ברור ש־הפועל או האדם העובד, לא רק הפועל שבבית־החרושת, אלא גם הפועל שמוכר את מוחו, המהנדס וכן הלאה, איש הצווארון־הלבן שהוא בימינו פועל כמו פועל בבית־

..כשליש מתושבי ישראל שייכים לכלכלה השחורה"

חרושת, הוא אדם לא חשוב, השילטון איננו זקוק לו. במדינה קפיטליסטית, אם להשתמש בביטוי קצת גס, משחדים את האדם העובד, אל"ף, מפני שאם הוא לא עובד, המישטר הקפיטליסטי לא יוכל לייצר. בי"ת: מפני שאם הוא לא יקבל משכורת גבוהה, הוא לא יוכל לקנות את הייצור הענקי, שעליו מבוסס מישטר קפיטליסטי מודרני, בישראל אין צורך בואה, האדם העובד כאן, השכירים בכלל, כוח־הענייה שלהם הוא חסר־משמעות. האמת היא, שהגדלת שכרם של השכירים, מלבד זה שהיא תגדיל את התפוקה הלאומית ויהיה טעם לעבוד, היא תקטין את האינפלציה. היא תוציא כסף מהכלכלה השחורה שהיא אם ואבי האינפלציה, אל הכל־

כלה הלבנה. בישראל סוחטים את הפועל מפני שזוהי שיטה של הפרדיומשול. מזה לא בונים כלום. זהו מישטר פיאוולדי, לפי רבים ממושגי וחלק ניכר מהמיבנה הכלכלי שלו — כלומר, יש כאן בעלי פיאוודמים (אחוזות) גדולים שאגב, כמו במישטר פיאוולדי נותנים את בניהם להיות קצינים בצבא־המלך, המלך מחלק להם נחלאות, קרקעות, מיס, הלוואות־פיתוח לקנות בתי־חרושת (אני מניח שיודעים למי אני מתכוון). הוא פיאוולדי גם במובן זה שבמישטר פיאוולדי אתה נולד כבן מעמד מסוים.

בישראל, יכולתך הכלכלית ומעמדך הכלכלי נקבעים עליידי מעמדך ביחס לשליט, שבידי, בעצם, כל המשרבים הלאומיים, והוא קובע מי יהיה מיליונר ומי יהיה קבצן. נוסף לזאת, יש אצלנו בשילטון, מבחינה פסיכולוגית, גישה מאוד בולשביקית (אינני רוצה להשתמש בשמות יותר גרועים), גישה שבה השילטון בוחר לו עם, ואם אדם אינו מרוצה מרבין, ואומר לו זאת בשיחה איתו סניג־אל־פנים, אומר לו רבין: "תעזוב את הארץ", אגב, אני שומע את זה יוסי־יוס: "אם ככה אתה חושב על המדינה, אז למה אתה לא יורד?"

אני אינני רוצה להגר ממולדתי, רק מפני ששול־טים בה אנשים ששיטתם גרועה בעיני, אבל ברור שזוהי שיטה בולשביקית, נוסף לכך, אינני אוהב להשיג תמש במילה הזאת, אבל צריך בכל־זאת לומר אותה, מבחינת המיבנה החברתי־כלכלי יש אצלנו לא מעט פא־שיוס, כלומר — אצלנו הסתדרות־עובדים אחת מאגדת את הקפיטליסטים הגדולים ביותר, ראשי הכלכלה ההס־דרותית, ואת השכירים, וזהו שיטה שהנהיג מוסוליוני, הסתדרויות־פועלים שבצד שייכות למעבידים.

איך יכול להתקיים מישטר שיש בו רבע קפיטליזם מספר, רבע פיאוולדיזם, ורבע דבר אחר? כל זה יכול להתקיים מפני שארצות־הברית שופכת על זה סכום של 15-20 מיליארד לירות בשנה, וזה סכום שיכול לגשר בין העדר־הייצור והעדר־היעילות, בין מנגנוני־הענק ה־ביורוקראטיים ורמת־החיים המוגזגת של השליש העל־יון — לבין הייצור העצמי שלנו.

ובכן, התמונה המתקבלת היא שיש פה, מבחינה חברתית וככלכלית, שני עמים — שדיש אחד שהוא, למעשה, שודג כמדינה, ושני־שלישים שמקיימים את המדינה — שדיש שמקבל מן המדינה ולא משלם לה, ושני־שלישים שמשלמים למדינה ולא מקבלים ממנה, או מקבלים ממנה מעט. איך משפיע דו"ח בן־שחר על כל המיבנה הזה שתיארת?

דו"ח בן־שחר עושה דבר מאוד פשוט: הוא מת־עלם מן המציאות, הוא לא עסק בכלכלה השחורה. צריך לזכור שדו"ח בן־שחר הוכן בחיפזון רב, ופרוי־פסור בן־שחר אמר לי בגלוי: "אנחנו עבדנו מהר מאוד, לא בדקנו את הכלכלה השחורה, לא בדקנו הרבה בעיות, כי הריפורמה או תוגשם באחד ביולי, או לא תוגי שם בכלל."

וכאן כדאי להעיר, שהריפורמה בסופו של דבר באה לעשות דבר אחד יסודי: היא תוגשם ב־1 ביולי 75, מפני שזהו תאריך כפול. זה התאריך שבו, אחרי שמונה שנים, נגמרים כל הסממיה־שכר, אחרי שכל החברה הישראלית השתנתה, והעצמאיים והחברות התעשרו בצורה מהימיה, ורמת־חיהם של השכירים קפאה — הגיעה השעה, ב־1 ביולי 75, לשנות לחלוטין את חווייה־שכר, ולשנות את חלוקת ההכנסה הלאומית. לתת הרבה־הרבה יותר לשכירים, כדי שיוכלו להתקיים מעבודתם וכדי שיהיה כדאי להם לעבוד וליצור כלכלה יותר גורמלית. את זאת בא למנוע דו"ח בן־שחר. נוסף לזאת, ב־1 ביולי 75 צריך היה לשלם תוספת־יוקר של 45 אחוז (חמשד בעמוד 20)

דו"ח בן־שחר מטפס על השכירים!"

בין רכושם לבין מסי־הכנסה שלהם, איך אתה היית מגדיר את מהותה של ממשלה — או, יותר נכון, מהותו של המישטר או המימסד — שתחת כנפיו נולדה התופעה הזאת?

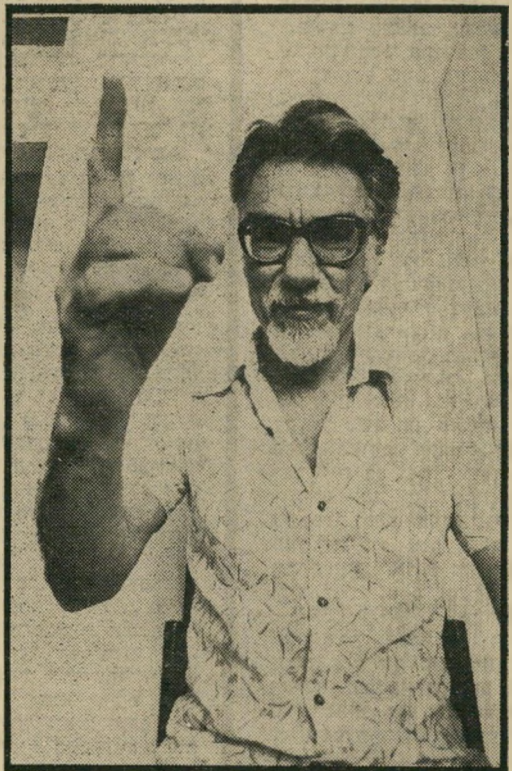
ראשית, זהו, מיסודו, מישטר המבוסס לא על הייצור העצמי, אלא על מה שאנחנו קוראים במילה מאוד כור־לנית "שנור". במילים אחרות: מענקים ממשלת אר־צות־הברית ומיהדות ארצות־הברית שזה, בעצם, ניתן בתמיכת ממשלת ארצות־הברית, לדעת, אפילו השילוי מים מגרמניה ניתן בתמיכה אמריקאית ולפי דרישה אמריקאית.

זהו מישטר בלתי־ציוני, צריך לזכור, שבראש המישטר

..תחרות אבודה מראש..

הכלכלה הלבנה הפסידה בה"

הפיאוולדי עמדו בדרך־כלל טובי הפיאודלים, ואם לא עמדו טובי הפיאודלים, או טובי הפיאודלים היו זורקים אותם מהשילטון ותופסים את השילטון, בראש המישטר הקפיטליסטי עומדים, בדרך־כלל, טובי הקפיטליסטים. בראש מדינת ישראל עומדים אנשים, שבצד מקומם הוא בתחתית החברה, בלי רצות לפגוע בהם אישית, אלה הם אנשים שכוחם הגדול הוא בקבצנות, בשנור, כוחו הגדול של ספיר היה בכך שהוא היה מדיד מסוגל לניסוע לארצות־הברית ולהשיג את כספו, אפילו בן־גוריון, כאשר נסע לעשות למילווה־הפיתוח, וזה היה לקראת

..דו"ח בן־שחר מתעלם מהמציאות!"